

ZJAWISKO WYPALENIA ZAWODOWEGO

SKRYPT

ANNA MACZASEK

ANETA PISARSKA

KALISZ 2018

WYDAWNICTWO PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ
IM. PREZYDENTA STANISŁAWA WOJCIECHOWSKIEGO W KALISZU

RECENZENT
dr Beata Wenerska

PROJEKT OKŁADKI
Małgorzata Sobczak

OPRACOWANIE TYPOGRAFICZNE
Małgorzata Sobczak

© Copyright by Authors
& Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu

ISBN 978-83-65872-25-8

Kalisz 2018
Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu

Druk
ZUP DANGRAF S.C.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
I. Praca w życiu człowieka pasją czy konieczność?	9
1. 1. Praca w życiu człowieka	9
1. 2. Bezpośrednia rola pracy	13
1. 3. Wpływ pracy na życie pozazawodowe.....	15
1. 4. Rola pracy po zakończeniu aktywności zawodowej	19
1. 5. Praca – jako wartość.....	20
1. 6. Praca a pełnienie ról społecznych.....	20
1. 7. Podejmowanie pracy – motywy	23
1. 8. Jak zmieniał się świat pracy	28
Pytania kontrolne.....	35
II. Krótka historia badań wypalenia zawodowego.....	37
2. 1. Pojawienie się pojęcia wypalenie zawodowe.....	37
2. 2. Społeczny, kulturowy kontekst zjawiska wypalenia zawodowego	39
2. 3. Dlaczego nadal warto badać zjawisko wypalenia zawodowego?	55
2. 4. Paradoksy współczesnego rynku pracy	58
Pytania kontrolne.....	62
III. Zjawisko wypalenia zawodowego	63
3. 1. Kogo dotyczy wypalenie zawodowe?	63
3. 2. Osoby /najbardziej/ narażone na doświadczenie zjawiska wypalenia zawodowego (z punktu widzenia posiadanych cech, prezentowanych postaw i zachowań):	64
3. 3. Główny czynnik wpływu: niedostosowanie pracownik – praca	65
3. 4. Wypalenie zawodowe – proces	74
3. 5. Interdyscyplinarność zjawiska.....	74
Pytania kontrolne.....	75
IV. Koncepcje wypalenia zawodowego.....	77
4. 1. Koncepcja wypalenia jako kryzysu zawodowego – Christina Maslach – interpersonalny aspekt wypalenia zawodowego	77
4. 1. 1. Pionierska faza badań	77
4. 1. 2. Faza empiryczna badań	78
4. 2. Egzystencjalna koncepcja wypalenia zawodowego – Alaya Pines	83
4.2. 1. Wypalenie zawodowe a pojęcia pokrewne	87

4. 3. Eksplanacyjny model wypalenia zawodowego – Wilmar Schaufeli i Dirk Enzmann	89
4. 4. Koncepcja wypalenia zawodowego jako ukrytego procesu – Robert T. Golembiewski.....	96
4. 5. Koncepcja Roberta T. Golembiewskiego a koncepcja Maslach	96
4. 6. Koncepcja wypalenia zawodowego jako narastającego rozczarowania pracą zawodową – Jerry Edelvich i Archie Brodsky	97
Pytania kontrolne.....	100
V. Wypalenie zawodowe – definicje	101
5. 1. Zdefiniowanie zjawiska	101
5. 2. Symptomy zjawiska wypalenia zawodowego	104
5. 3. Etapy zjawiska.....	107
Pytania kontrolne.....	115
Zakończenie	117
Bibliografia	119
Spis rysunków i tabel.....	122